

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia - Nambari Nane

Jeff Pippenger

2025-12-09

Nambari Nane

Ni nani atakayemfundisha ujuzi? Na ni nani atakayemfahamisha mafundisho? Hao waliokatika maziwa, na waliotolewa matitini.

Kwa maana agizo juu ya agizo, agizo juu ya agizo; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, pale kidogo; maana kwa midomo yenye kigugumizi na kwa lugha nyingine atanena na watu hawa. Aliwaambia, Hii ndiyo pumziko ambalo mnaweza kuwapumzisha waliochoka; na hii ndiyo kuburudisha; lakini hawakutaka kusikia.

Lakini neno la Bwana lilikuwa kwao: amri juu ya amri, amri juu ya amri; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo; ili waende, wakaanguka chali, wakavunjika, wakanaswa, wakachukuliwa.

Kwa hiyo sikieni neno la Bwana, enyi watu wenye dhihaka, mnaotawala watu hawa walioko Yerusalemu. Kwa kuwa mmesema, Tumeweka agano na mauti, na tumefanya mapatano na Kuzimu; wakati mapigo yafurikayo yatakapopita, hayatatufikia; maana tumeufanya uongo kuwa kimbilio letu, na chini ya udanganyifu tumeficha nafsi zetu; kwa hiyo Bwana Mungu asema hivi, Tazama, naweka katika Sayuni jiwe kuwa msingi, jiwe lililojaribiwa, jiwe la pembe lenye thamani, msingi thabiti; yeye aaminiye hataharakisha. Tena nitaweka hukumu kuwa kamba ya kupimia, na haki kuwa timazi; na mvua ya mawe itafagilia mbali kimbilio la uongo, na maji yatafurika na kufunika mahali pa kujificha. Na agano lenu na mauti litabatilishwa, na mapatano yenu na Kuzimu hayatasimama; wakati mapigo yafurikayo yatakapopita, ndipo mtakanyagwa nayo. Isaya 28:9-18.

Wanaume wenye dharau wanaotawala Yerusalemu ni viongozi wa Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia, ambao, aya chache kabla, Isaya aliwatambua kama “walevi wa Efraimu” na “taji ya kiburi.” Katika Pentekoste, Petro aliwajibu wale waliokuwa wakidai kwamba ujumbe ulikuwa unatanzwa na watu walevi. Kipindi cha mvua ya masika kinahusu ujumbe wa mvua ya masika, wa kweli na wa uongo. Ujumbe kutoka kwa Bwana daima huzalisha makundi mawili ya waabudu, na makundi hayo mawili yote hunywa divai. Ujumbe uliotakaswa, au divai iliyotakaswa, ndicho kinachokatwa kutoka kinywani mwa wasio waaminifu katika Yoeli.

Amkeni, enyi walevi, na lieni; na pigeni yowe, enyi wote wanywaji wa mvinyo, kwa sababu ya mvinyo mpya; kwa maana imekatwa kutoka vinywani mwenu. Yoeli 1:5.

Katika sura ya kwanza ya Yoeli, wakulima waovu wa shamba la mizabibu, wanaowakilisha Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia, wamelaaniwa na kuhukumiwa kuhusiana na “divai mpya” “kukatiliwa mbali” kutoka vinywani mwao. Mungu amekatilia mbali au amezuilia kumiminwa kwa Roho wa Mungu katika mvua ya mwisho, kama kunavyowakilishwa na “sadaka za unga na za

kinywaji,” kutoka kwa wakulima waovu walevi.

Sadaka ya nafaka na sadaka ya kinywaji zimekoma katika nyumba ya Bwana; makuhani, wahudumu wa Bwana, wanaomboleza. Shamba limeharibika, nchi inaomboleza; kwa maana nafaka imeharibiwa; divai mpya imekauka, mafuta yamedhoofika. Aibikeni, enyi wakulima; pigeni yowe, enyi watunza mizabibu, kwa ajili ya ngano na shayiri; kwa sababu mavuno ya shamba yameangamia. Mzabibu umekauka, na mtini umedhoofika; mkomamanga, na mtende nao, na mtufaha, naam, miti yote ya mashamba, imekauka; kwa kuwa furaha imekauka miongoni mwa wana wa watu. Jifungeni, mkaomboleze, enyi makuhani; pigeni yowe, enyi wahudumu wa madhabahu; njoni, kalaleni usiku kucha katika mavazi ya magunia, enyi wahudumu wa Mungu wangu; kwa kuwa sadaka ya nafaka na sadaka ya kinywaji zimesitishwa katika nyumba ya Mungu wenu. Takaseni mfungo, iteni kusanyiko takatifu, kusanyeni wazee na wote wakaa katika nchi katika nyumba ya Bwana Mungu wenu, mkamlilie Bwana. Ole siku ile! Kwa maana siku ya Bwana iko karibu, nayo itakuja kama uharibifu utokao kwa Mwenyezi. Je, si chakula kimekatiliwa mbali mbele ya macho yetu, naam, furaha na shangwe kutoka katika nyumba ya Mungu wetu? Yoeli 1:9-16.

Wakati “walevi wa Efraimu” wa Isaya “wanaamka” katika Yoeli, hali wanazoamka nazo ni ujumbe wa mvua ya mwisho uliowakilishwa kama “divai mpya.” Ujumbe huo umenyimwa watu wa agano walioteuliwa na Mungu. “Corn” katika kifungu hicho ni neno la jumla kwa nafaka, na Neno la Mungu ni Mkate wa Mbinguni, na katika kifungu hicho, nafaka “imeharibiwa.”

"Mvinyo mpya" ni ujumbe wa kweli wa wakati huu uliowasili mnamo 9/11. Kauli "mvinyo mpya umekauka" na "umekatwa" zinapohusu "mvinyo mpya" hutambuliwa tu na wale wanaorejea katika "njia za kale" za Yereimia, kwa kuwa "ujumbe mpya" siku zote unapatana na "ujumbe wa kale". Neno linalotafsiriwa kama "kukauka" humaanisha "kuona aibu" katika Kiebrania.

Wale "wanao aibika" ni mada kuu ya Yoeli na manabii. Walevi wa Efraimu wanaaibika kwa sababu ya ujumbe wao bandia wa mvua ya mwisho, ambao mara nyingi huitwa ujumbe wa 'amani na usalama'. Ishara tatu za nafaka, divai mpya na mafuta zinawakilisha ujumbe wa mvua ya mwisho. Mvua ya mwisho pia inawakilishwa kama kumiminwa kwa Roho Mtakatifu.

Kazi ya Roho Mtakatifu ni kuwashawishi kuhusu dhambi, haki na hukumu, na kwa mpangilio huo huo. Neno la Mungu huwashawishi kuhusu dhambi, na linawakilishwa na "nafaka." Kumiliki "divai mpya" huwabainisha wale walio na Roho Mtakatifu, ambaye anawakilishwa na "mvua" na pia na "divai," kwa kuwa zote mbili, "mvua" na "divai" zinaweza kudhihirishwa kwa urahisi kama ujumbe au fundisho.

Walakini nawaambia ukweli: Inawafaa niondoke; kwa maana nisipoondoka, Mfariji hatakuja kwenu; bali nikienda, nitampeleka kwenu. Naye atakapokuja, atawaonyesha ulimwengu hatia yake kuhusu dhambi, na kuhusu haki, na kuhusu hukumu: Kuhusu dhambi, kwa sababu hawaniamini mimi; kuhusu haki, kwa sababu ninakwenda kwa Baba yangu, nanyi hamtaniona tena; kuhusu hukumu, kwa sababu mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhukumiwa. Bado ninayo mambo mengi ya kuwaambia, lakini sasa hamwezi kuyastahimili. Lakini atakapokuja yeye, Roho wa kweli, atawaongoza katika kweli yote; kwa maana hatazungumza kwa mamlaka yake mwenyewe, bali chochote atakachosikia, ndicho atakachokisema; naye

atawaonyesha mambo yatakayokuja. Yohana 16:7-13.

"Ngano" ya Yoeli ni Neno la Mungu, linalowashitaki kuhusu "dhambi." "Haki" huonyeshwa na wale waliounganisha ubinadamu wao na uungu kupitia ujumbe wa kweli ya sasa uliowakilishwa kama "mpya" (kweli ya sasa) "divai" (ujumbe). "Mafuta" ni ishara ya "hukumu," kwa kuwa "hukumu" inategemea iwapo wanaohukumiwa wana "mafuta." Ngano, divai mpya na mafuta ya Yoeli ni kuwashitaki kuhusu dhambi, haki na hukumu. Vipengele vyote vya kazi ya Roho Mtakatifu vinavyohusiana na kumiminwa kwa mvua ya mwisho vinaunda kweli zitakazojaribu Uadventista wa Laodikia kuanzia 9/11 wakati Yoeli anapowaamuru "Amkeni!"

Alama tatu za ujumbe wa mvua ya masika zinakwenda sambamba na ujumbe wa malaika watatu wa Ufunuo sura ya kumi na nne, na "wakulima" wanapaswa "kuona aibu," na "watunza mizabibu" wanapaswa "kupiga yowe." Katika Yoeli watu wa Mungu hawataona aibu kamwe.

Nanyi mtajua ya kwamba mimi nimo katikati ya Israeli, na ya kwamba mimi ndimi Bwana Mungu wenu, wala hakuna mwingine; na watu wangu hawatatahayari milele. Yoeli 2:27.

Wakulima na watunza mizabibu wanaona aibu na kulia kwa sauti kwa sababu ujumbe bandia wa mvua ya vuli wanaouwasilisha hauna uwezo wa kuleta uhai katika shamba la mizabibu walilopewa kulitunza. Waadventista wanajua kutoka kwa mwananabii wao kwamba waliitwa kutimiza uzoefu wa mvua ya vuli, lakini mazao ya mashamba yamenyauka. Wanaaibika na kulia hasa "kwa ajili ya ngano na kwa ajili ya shayiri." Sadaka ya malimbuko ya "shayiri" siku ya ufufuo wa Kristo ilianza kipindi cha Pentekoste kilichomalizika katika Pentekoste kwa sadaka ya malimbuko ya "ngano." Walewi wa Efraimu wanaona aibu kwa sababu wapo upande usio sahihi wa kipindi cha Pentekoste, ambacho hurudiwa kuanzia 9/11 hadi sheria ya Jumapili, wakati mvua ya vuli inanyesha.

"Wengi kwa kiasi kikubwa wameshindwa kupokea mvua ya kwanza. Hawajapata manufaa yote ambayo Mungu amewaandalia. Wanatarajia kwamba upungufu huo utafidiwa na mvua ya mwisho. Wakati wingi tele wa neema utakapomiminwa, wanaazimia kufungua mioyo yao kuipokea. Wanafanya kosa kubwa sana. Kazi ambayo Mungu ameianzisha moyoni mwa mwanadamu kwa kumpa nuru na maarifa Yake lazima iendelee daima. Kila mtu binafsi lazima atambue uhitaji wake mwenyewe. Moyo lazima usafishwe kwa kuondolewa kila unajisi, ili uwe makao ya Roho. Kwa kukiri na kuziacha dhambi, kwa maombi ya bidii na kujitoa wakfu kwa Mungu, wanafunzi wa kwanza walijiandaa kwa kumiminwa kwa Roho Mtakatifu siku ya Pentekoste. Kazi hiyo hiyo, ila kwa kiwango kikubwa zaidi, lazima ifanywe sasa. Hapo binadamu alipaswa tu kuomba baraka hiyo, na kungoja Bwana akamilishe kazi inayomhusu. Ni Mungu ndiye alianza kazi, naye atamaliza kazi Yake, akimfanya mwanadamu kuwa mkamilifu katika Yesu Kristo. Lakini neema inayowakilishwa na mvua ya kwanza haipaswi kupuuzwa. Ni wale tu wanaoishi kulingana na nuru waliyo nayo ndio watakaopokea nuru iliyo kuu zaidi. Isipokuwa kama tunasonga mbele kila siku katika kuonyesha kwa vitendo fadhila hai za Kikristo, hatutatambua udhihirisho wa Roho Mtakatifu katika mvua ya mwisho. Huenda ikimiminika juu ya mioyo yote inayotuzunguka, lakini hatutaitambua wala kuipokea."

Ushuhuda kwa Wahudumu, 506, 507.

Katika muktadha wa mstari ambao Dada White anauita "msimu wa Pentekoste," "mvua ya awali" ilikuwa Kristo alipowapulizia wanafunzi baada ya kushuka kutoka kwenye mkutano wake wa mbinguni baada ya kufufuka kwake. "Mvua ya baadaye" katika muktadha huu ilikuwa Pentekoste. Katika alfa ya msimu wa Pentekoste matone machache yalipulizwa juu ya wanafunzi, na katika omega wanafunzi waliokuwa wamepuliziwa walikuwa wakisema kwa ndimi za moto kwa ulimwengu wote. Udhahirisho wa Roho Mtakatifu mwanzoni na mwishoni. Uungu ukifikisha Roho Mtakatifu kwa ubinadamu kupitia ujumbe mwanzoni, na uungu na ubinadamu vikiwa vimeungana kama vinavyowakilishwa na ndimi (ubinadamu) na moto (Uungu) na vikifikisha Roho Mtakatifu kwa ubinadamu kupitia ujumbe mwishoni. Sadaka ya malimbuko ya shayiri mwanzoni inaambatana na kufufuka kwa Kristo, na mikate miwili ya ngano katika sadaka ya malimbuko ya Pentekoste inaambatana na Pentekoste.

Mikate ile miwili ndiyo sadaka pekee iliyojumuisha chachu, ishara ya dhambi. Mikate hiyo iliokwa, hivyo ikiwakilisha kuondolewa kwa dhambi, lakini ikithibitisha ukweli kwamba mikate miwili ya kutikiswa, iliyowakilisha mia moja na arobaini na nne elfu, iliashiria wanaume na wanawake waliokuwa wenye dhambi ambao walikuwa wametakaswa kutoka kwa dhambi hizo na Mjumbe wa Agano katika Malaki sura ya tatu. Hivyo, alfa ya msimu wa Pentekoste ilimwakilisha Mkate wa Mbinguni akiwafundisha wanafunzi wake, na omega wa msimu huo iliwaonyesha hao hao wanafunzi wakiwekwa mfano kama mikate miwili iliyo inuliwa hadi mbinguni. Hivyo, ishara ya Uungu na ubinadamu ya ndimi za moto na kuinuliwa kwa sadaka ya kutikiswa, ambayo iliashiria wanafunzi wakipeleka ujumbe kwa ulimwengu, huungana kubainisha kwamba wale mia moja na arobaini na nne elfu wanapaswa kuinuliwa kama sadaka inayomwakilisha kikamilifu Yesu Kristo, na Yesu Kristo anaonyesha kwamba Uungu uliunganishwa na ubinadamu hautendi dhambi.

Kukosa "kupokea mvua ya kwanza" huku ukitarajia "kwamba upungufu" wa "faida zote ambazo Mungu" "alizotoa" pamoja na "mvua ya kwanza" "utatoshelezwa na mvua ya mwisho" ni "kosa kubwa." Mvua ya kwanza ni "njia za kale" za Yereimia, ambazo zilitambuliwa kuwa njia ya kutembea ndani yake tarehe 9/11. Ni "kosa kubwa" na pia udanganyifu wenye nguvu unaowaongoza watu kudhani kwamba wana ujumbe wa mvua ya mwisho uliojengwa juu ya mwamba, lakini hatimaye hugundua kwamba ujumbe wao ulijengwa juu ya mchanga.

Petro hakuona aibu kufafanua moja kwa moja ni nani aliyekuwa amelewa na ni nani ambaye hakuwa, alipowawakilisha elfu mia moja arobaini na nne wakati wa kipindi cha mvua ya mwisho. Manabii wote husema juu ya siku za mwisho, naye Yoeli anawatambua "walevi wa Efraimu" wakiamka na kukabiliwa na ushahidi ulio wazi kwamba fursa ya kuwa watu ambao wangeutangaza kelele kuu ya malaika wa tatu chini ya nguvu za mvua ya mwisho imeondolewa milele. Elfu mia moja arobaini na nne huundwa na kutiwa muhuri wakati wa kipindi cha mvua ya mwisho kuanzia 9/11 hadi sheria ya Jumapili. Hao ni wale wamfuatao Mwana-Kondoo kokote aendako.

Petro katika Pentekoste anawakilisha wale wanaotangaza ujumbe wa mvua ya mwisho, anaoutegemeza kwa kitabu cha Yoeli. Wayahudi, ambao walikuwa wamepewa jukumu la kuadhimisha Sikukuu ya Pentekoste katika historia yao yote, walikuwa wakijulishwa na Petro kwamba Pentekoste ambayo Pentekoste zote zilizotangulia zilikuwa zikiielekeza mbele sasa

ilikuwa inatimia. Wayahudi, kama walevi wa Efraimu, walikuwa wamelewa sana kwa divai ya Babeli kiasi kwamba walimshtumu Petro na wale kumi na mmoja kuwa walevi walipokuwa wakiwasilisha ujumbe wa mvua ya mwisho katika muktadha wa kitabu cha Yoeli. Walevi wa Efraimu 'wanapoamka' katika aya ya tano ya sura ya kwanza ya Yoeli, wanakabiliwa na jaribu la mvua ya mwisho, ambamo makundi mawili yanaundwa. Katika jaribu hilo, kundi moja hutambua ujumbe wa mvua ya mwisho na kundi lingine halitambui.

Hatupaswi kusubiri mvua ya masika. Inakuja juu ya wote watakaotambua na kuyatumia ipasavyo umande na manyunyu ya neema yanayoanguka juu yetu. Tunapokusanya vipande vya nuru, tunapothamini rehema za hakika za Mungu, anayependa tumwamini, ndipo kila ahadi itatimizwa. 'Maana kama nchi itoavyo machipuko yake, na kama bustani isababishavyo vilivyopandwa ndani yake vichipuke; vivyo hivyo Bwana Mungu atasababisha haki na sifa zichipuke mbele ya mataifa yote.' Isaya 61:11. Dunia yote itajazwa na utukufu wa Mungu. Maoni ya Biblia ya Waadventista Wasabato, juzuu ya 7, ukurasa 984.

"Kutambua" humaanisha "kukumbuka au kurejesha maarifa," kwa kuwa ujumbe wa mvua ya mwisho hutambuliwa kupitia historia takatifu za zamani zinazoonyesha kwa mfano historia ya mvua ya mwisho. Historia ya Petro katika Pentekoste iliwekwa ndani ya muundo wa kihistoria uliwekwa na Yoeli. Muktadha wa Yoeli pamoja na utimilifu wa Petro hutoa mashahidi wawili wa historia ya Mwito wa Usiku wa Manane wa 1844. Mashahidi hao watatu (na wengine) wanapaswa "kutambuliwa" kama vielelezo vya historia, muktadha na ujumbe wa mvua ya mwisho.

Kristo alipowapulizia wanafunzi baada ya kupaa na kisha kurudi, ilikuwa kama "matone machache" kabla ya kumiminwa kuu siku ya Pentekoste. Mwanzoni na mwishoni kulikuwa na udhihirisho wa kumiminwa kwa Roho Mtakatifu. Matone machache kutoka kwa Kristo kwa wanafunzi wake ndiyo alfa ya msimu wa Pentekoste, unaokomea kwa omega na kumiminwa kwa ujumbe kutoka kwa wanafunzi kwenda kwa ulimwengu. Alfa inaashiriwa na sadaka ya malimbuko ya shayiri, na hukoma kwa sadaka ya malimbuko ya ngano. Mwanzo wa mvua ya mwisho uliashiriwa na kuangushwa kwa majengo makubwa ya Jiji la New York kwenye 9/11. Huo unaashiria mwanzo wa historia inayoelekea kwenye sheria ya Jumapili. 9/11 inawakilishwa na sadaka ya malimbuko ya shayiri, na sheria ya Jumapili ni sadaka ya malimbuko ya ngano.

Walevi wa Efraimu wanazinduliwa kutambua kwamba ufalme wao ungechukuliwa kutoka kwao na kupewa watu watakaozaa matunda yanayofaa. Yoeli anaonyesha uasi wa walevi kwa kubainisha kwamba sadaka za "nyama" na "kinywaji" zimekatiliwa mbali kutoka katika nyumba ya Bwana, na kwamba "divai mpya" imekatiliwa mbali kutoka katika vinywa vyao. "Divai mpya" katika Kiebrania ni juisi iliyokamuliwa upya, lakini "divai" ambayo walevi wanakunywa katika aya ya tano ni juisi iliyochacha. Kuna aina mbili za divai, zinazowakilisha mafundisho; na katika muktadha wa Yoeli, hayo mafundisho ni ujumbe wa mvua ya masika. Walevi wa Efraimu wamekuwa wakinywa juisi iliyochacha, nao wame "katiliwa mbali" na juisi "mpya" iliyokamuliwa upya. Aina mbili za divai zinawakilisha ujumbe miwili wa mvua ya masika, na walevi wame "katiliwa mbali" na ujumbe safi. Neno la Kiebrania linalotafsiriwa kama "katiliwa mbali" linatokana na desturi ya kale ya kufanya agano ambayo ilihusisha kukata wanyama na kutembea kati ya vipande hivyo. Kuwa "katiliwa mbali" ni kukataliwa kama watu wa agano la Mungu.

Kitabu cha Yoeli kinawatambua watu wa Mungu katika siku za mwisho, kuanzia na Wamileraiti waliotokana na kufunuliwa kwa Kitabu cha Danieli mwaka 1798, na kuishia kwa wale elfu mia moja arobaini na nne wanaotokana na kufunuliwa kwa Kitabu cha Danieli mwaka 1989. Hapo mwanzo, kumiminwa kwa Roho Mtakatifu kuliwakilishwa na kipindi cha kuanzia mkutano wa kambi wa Exeter hadi kuvunjika kwa matumaini tarehe 22 Oktoba 1844. Historia hiyo ilitimiza mfano wa wanawali kumi wa Mathayo ishirini na tano, ambao unarudiwa kwa herufi yenyewe katika historia ya wale elfu mia moja arobaini na nne.

"Mfano wa wanawali kumi katika Mathayo 25 pia unaonyesha uzoefu wa watu Waadventista." Pambano Kuu, 393.

"Mara nyingi naelekezwa katika mfano wa wanawali kumi, ambao watano walikuwa wenye busara, na watano wapumbavu. Mfano huu tayari umetimia na utatimika kwa kila herufi, maana unahusu kwa namna ya pekee wakati huu, na, kama vile ujumbe wa malaika wa tatu, umetimia na utaendelea kuwa ukweli wa sasa hadi mwisho wa wakati." Review and Herald, Agosti 19, 1890.

Kuna ulimwengu ulio katika uovu, katika udanganyifu na udanganyiko, katika kivuli chenye cha mauti - umelala, umelala. Ni nani anayehisi uchungu wa nafsi ili kuwaamsha? Ni sauti gani inaweza kuwafikia? Fikira zangu zinaelekezwa kwenye wakati ujao wakati ishara itatolewa, 'Tazama, Bwana-arusi anakuja; tokeni mkamlaki.' Lakini baadhi watakuwa wamechelewa kupata mafuta ya kujaza upya taa zao, na watakapochelewa mno watagundua kwamba tabia, ambayo inawakilishwa na mafuta hayo, haiwezi kuhamishwa. Mafuta hayo ni haki ya Kristo. Yanawakilisha tabia, na tabia haiwezi kuhamishwa. Hakuna mtu anayeweza kuipata kwa ajili ya mwingine. Kila mtu lazima apate mwenyewe tabia iliyotakaswa kutokana na kila doa la dhambi. Bible Echo, Mei 4, 1896.

Ni nani "wanaohisi taabu ya nafsi ili kuiamsha" "ulimwengu ulio katika uovu?" Yoeli anajibu swali:

Na itakuwa ya kwamba, kila atakayeliitia jina la Bwana ataokolewa; kwa maana katika mlima Sayuni na Yerusalemu kutakuwa na wokovu, kama Bwana alivyosema, na katika mabaki watakaotwa na Bwana. Yoeli 2:32.

Tutaendelea kujadili mambo haya katika makala inayofuata.

Mwishoni mwa alasiri ya siku ya ufufuo, wanafunzi wawili walikuwa njiani kuelekea Emau, mji mdogo ulio maili nane kutoka Yerusalemu. Wanafunzi hawa hawakuwa na nafasi mashuhuri katika kazi ya Kristo, lakini walikuwa waumini wa dhati kwake. Walikuwa wamekuja mjini kusherehekea Pasaka, na walifadhaika sana na matukio yaliyotokea hivi karibuni. Walikuwa wamesikia habari za asubuhi kuhusu kuondolewa kwa mwili wa Kristo kutoka kaburini, na pia taarifa za wanawake waliokuwa wamewaona malaika na kukutana na Yesu. Sasa walikuwa wakirejea makwao kutafakari na kuomba. Kwa huzuni waliendelea na mwendo wao wa jioni, wakizungumzia matukio ya kuhukumiwa na kusulubiwa. Kabla ya hapo hawakuwa wamewahi kuvunjika moyo kiasi hicho. Wakiwa hawana tumaini wala imani, walikuwa wanatembea katika kivuli cha msalaba.

Hawakuwa wameenda mbali sana katika safari yao wakati mtu mgeni alipojiunga nao, lakini walikuwa wamezama sana katika huzuni na masikitiko yao hivi kwamba hawakumwalia kwa makini. Waliendelea na mazungumzo yao, wakieleza mawazo ya mioyo yao. Walikuwa wakitafakari kuhusu mafundisho ambayo Kristo alikuwa ameyatoa, ambayo walionekana kutoweza kuyaelewa. Walipokuwa wakizungumza juu ya matukio yaliyokuwa yametokea, Yesu alitamani kuwafaraji. Alikuwa ameona huzuni yao; alielewa mawazo yanayokinzana na kuwachanganya yaliyowaletea akilini wazo: Je, Mtu huyu, aliyekubali kujidhili kiasi hicho, anaweza kuwa Kristo? Huzuni yao haikuweza kuzuilika, nao wakalia. Yesu alijua kwamba mioyo yao ilikuwa imefungamana Naye kwa upendo, naye alitamani kufuta machozi yao, na kuwajaza furaha na shangwe. Lakini kwanza ilimpasa kuwapa mafundisho ambayo kamwe wasingeyasahau.

'Akawaambia, Mazungumzo gani haya mnayosemezana ninyi kwa ninyi mnapotembea, nanyi mna huzuni? Naye mmoja wao, aitwaye Kleopa, akamjibu akamwambia, Je, wewe tu ndiwe mgeni Yerusalemu, wala hujui mambo yaliyotokea humo siku hizi?' Wakamsimulia kuvunjika kwao moyo kumhusu Bwana wao, 'aliyekuwa nabii mwenye nguvu katika matendo na maneno mbele za Mungu na watu wote;' lakini 'wakuu wa makuhani na watawala wetu,' walisema, 'walimkabidhi ili ahukumiwe kifo, nao wakamsulubisha.' Kwa mioyo iliyoumia kwa kuvunjika moyo, na midomo ikitetemeka, wakaongeza, 'Tulitumaini kwamba ndiye angeikomboa Israeli; na zaidi ya hayo yote, leo ni siku ya tatu tangu mambo haya yalipofanyika.'

Ajabu kwamba wanafunzi hawakukumbuka maneno ya Kristo, wala kutambua kwamba alikuwa ametabiri matukio yaliyotukia! Hawakutambua kwamba sehemu ya mwisho ya ufunuo wake ingetimia kwa hakika kama sehemu ya kwanza, kwamba siku ya tatu angefufuka tena. Hii ndiyo sehemu waliyopaswa kukumbuka. Makuhani na watawala hawakusahau hili. Siku 'iliyofuata siku ya maandalio', wakuu wa makuhani na Mafarisayo walikwenda kwa Pilato, wakisema, Bwana, tunakumbuka kwamba yule mdanganyifu alisema, alipokuwa angali hai, Baada ya siku tatu nitafufuka tena.' Mathayo 27:62, 63. Lakini wanafunzi hawakukumbuka maneno haya.

"Ndipo akawaambia, Enyi wajinga, wenye mioyo mizito ya kuamini yote ambayo manabii wameyanena: Je, haikumpasa Kristo kupata mateso haya, na kuingia katika utukufu wake?" Wanafunzi wakashangaa mgeni huyu angekuwa nani, hata apenye mpaka vilindi vya mioyo yao, na aseme kwa unyofu wa moyo, upole na huruma, tena kwa matumaini makubwa. Kwa mara ya kwanza tangu usaliti wa Kristo, walianza kuhisi matumaini. Mara nyingi walimtamani kwa makini mwenzi wao, wakawaza kwamba maneno yake yalikuwa yale yale ambayo Kristo angeyasema. Wakajawa na mshangao, na mioyo yao ikaanza kudunda kwa matarajio ya furaha."

Akianza na Musa, mwanzo kabisa wa historia ya Biblia, Kristo akafafanua katika Maandiko yote mambo yanayomhusu Yeye. Lau angejidhihirisha kwao kwanza, mioyo yao ingetosheka. Katika ukamilifu wa furaha yao wasingea haja ya kitu kingine chochote. Lakini iliwapasa waelewe ushuhuda uliomhusu uliotolewa kupitia mifano na unabii wa Agano la Kale. Juu ya haya imani yao ilipaswa kusimikwa. Kristo hakufanya muujiza wowote ili kuwashawishi, bali kazi yake ya kwanza ilikuwa kufafanua Maandiko. Walikuwa wameona kifo Chake kuwa

uharibifu wa matumaini yao yote. Sasa akawaonyesha kutoka kwa manabii kwamba hili ndilo ushahidi madhubuti kabisa wa imani yao.

Katika kuwafundisha wanafunzi hawa, Yesu alionyesha umuhimu wa Agano la Kale kama ushuhuda wa utume wake. Wengi wanaojiita Wakristo sasa wanautupilia mbali Agano la Kale, wakidai kwamba halina tena faida yoyote. Lakini hayo si mafundisho ya Kristo. Alilithamini sana kiasi kwamba wakati fulani alisema, ‘Wasipomsikia Musa na manabii, hawatashawishika, hata mtu akifufuka kutoka kwa wafu.’ Luka 16:31.

Ni sauti ya Kristo inayozungumza kupitia mababu na manabii, tangu siku za Adamu hadi mwisho wa nyakati. Mwokozi amefunuliwa katika Agano la Kale kwa uwazi kama ilivyo katika Agano Jipya. Ni mwanga kutoka zamani za unabii unaodhihirisha maisha ya Kristo na mafundisho ya Agano Jipya kwa uwazi na uzuri. Miujiza ya Kristo ni ushahidi wa uungu wake; lakini ushahidi wenye nguvu zaidi kwamba Yeye ndiye Mkombozi wa ulimwengu unapatikana kwa kulinganisha unabii wa Agano la Kale na historia ya Agano Jipya.

Akitolea hoja kwa msingi wa unabii, Kristo aliwapa wanafunzi Wake ufahamu sahihi wa alivyopaswa kuwa katika ubinadamu. Matarajio yao ya Masihi ambaye angechukua kiti Chake cha enzi na mamlaka ya kifalme kwa mujibu wa matakwa ya wanadamu yalikuwa yamewapotosha. Yangezuia ufahamu sahihi wa kushuka Kwake kutoka nafasi ya juu kabisa hadi ya chini kabisa inayoweza kuchukuliwa. Kristo alitamani mawazo ya wanafunzi Wake yawe safi na ya kweli katika kila kipengele. Walipaswa kuelewa kadiri iwezekanavyo kuhusu kikombe cha mateso kilichompangiwa Yeye. Aliwaonyesha kwamba mapambano ya kutisha ambayo bado hawakuweza kuyaelewa yalikuwa utimilifu wa Agano lililofanywa kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu. Kristo ilimpasa kufa, kama vile kila mvunjaji wa sheria anavyopaswa kufa ikiwa ataendelea katika dhambi. Haya yote yalipaswa kutokea, lakini hayakupaswa kuishia katika kushindwa, bali katika ushindi wa utukufu wa milele. Yesu aliwaambia kwamba kila jitihada lazima zifanywe ili kuokoa ulimwengu kutoka katika dhambi. Wafuasi Wake lazima waishi kama Alivyoishi, na wafanye kazi kama Alivyofanya, kwa juhudi kubwa, zenye uvumilivu.

Hivyo ndivyo Kristo alivyozungumza na wanafunzi Wake, akifungua akili zao ili wapate kuyafahamu Maandiko. Wanafunzi walikuwa wamechoka, lakini mazungumzo hayakulegea. Maneno ya uzima na ya uhakikisho yalitoka kwenye midomo ya Mwokozi. Lakini bado macho yao yalizuliwa. Alipowaambia juu ya kuangamizwa kwa Yerusalemu, waliutazama mji huo uliokuwa umehukumiwa maangamizi wakiwa wanalia. Lakini bado hawakushuku hata kidogo ni nani aliyekuwa mwenzao wa safari. Hawakudhani kwamba Yule waliyekuwa wakimzungumzia alikuwa akitembea kando yao; maana Kristo alijirejelea kana kwamba alikuwa mtu mwingine. Walidhani kuwa alikuwa mmoja wa wale waliokuwa wamehudhuria sikukuu kubwa, na ambaye sasa alikuwa anarudi nyumbani kwake. Alitembea kwa uangalifu kama wao juu ya mawe magumu, mara kwa mara akisimama pamoja nao kwa mapumziko mafupi. Hivyo wakaendelea kwenye njia ya milimani, wakati Yule ambaye hivi karibuni angechukua nafasi Yake kwenye mkono wa kuume wa Mungu, na ambaye angeweza kusema, ‘Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani,’ alikuwa akitembea kando yao. Mathayo 28:18.

Wakati wa safari jua lilikuwa limekwisha kutua, na kabla wasafiri hawajafika mahali pao pa kupumzika, wafanyakazi mashambani walikuwa wameacha kazi zao. Wakati wanafunzi walipokuwa karibu kuingia nyumbani kwao, yule mgeni alionekana kana kwamba angeendelea na safari yake. Lakini wanafunzi walivutiwa naye. Roho zao zilihisi njaa ya kusikia zaidi kutoka kwake. “Kaa pamoja nasi,” wakasema. Hakuonekana kukubali mwaliko huo, lakini walimsisitizia, wakimsihi, “Kumekaribia jioni, na siku imekwenda sana.” Kristo alikubali ombi hilo na “akaingia kukaa pamoja nao.”

Lau wanafunzi wangeshindwa kusesitiza mwaliko wao, wasingejua kwamba mwenza wao wa safari alikuwa Bwana aliyefufuka. Kristo kamwe halazimishi ushirika wake juu ya mtu yeyote. Anawajali wale wanaomhitaji. Kwa furaha ataingia katika nyumba duni kabisa, na kufariji moyo wa mnyonge kabisa. Lakini ikiwa watu hawajali mno kumfikiria Mgeni wa mbinguni, au kumwomba akae pamoja nao, Yeye huendelea zake. Hivyo wengi hupata hasara kubwa. Hawamjui Kristo, kama vile wanafunzi hawakumjua alipokuwa akitembea pamoja nao njiani.

Mlo rahisi wa jioni wa mkate unaandaliwa upesi. Unawekwa mbele ya mgeni, ambaye ameketi kichwani mwa meza. Sasa ananyoosha mikono yake kubariki chakula. Wanafunzi wanarudi nyuma kwa mshangao. Mwenzao ananyoosha mikono yake kwa jinsi ileile kama Mwalimu wao alivyokuwa akifanya. Wanatazama tena, na tazama, wanaona mikononi mwake alama za misumari. Wote wawili wanapaza sauti mara moja, “Ni Bwana Yesu! Amefufuka katika wafu!”

Wakainuka kujiangusha miguuni Pake na kumwabudu, lakini Ametoweka machoni pao. Wakatazama mahali palipokuwa pamekaliwa na Yule ambaye mwili wake ulikuwa umelazwa kaburini hivi karibuni, wakasema wao kwa wao, 'Je, mioyo yetu haikuwa ikiwaka ndani yetu, Alipokuwa akizungumza nasi njiani, na Alipokuwa akitufunulia Maandiko?'

Lakini wakiwa na habari kuu za kuwajulisha, hawawezi kuketi na kuzungumza. Uchovu na njaa yao vimetoweka. Wanaacha chakula chao bila kukionja, na wakiwa wamejaa furaha, mara moja wanaanza tena safari kwa njia ile ile waliyopita walipokuja, wakiharakisha kwenda kuwajulisha wanafunzi walioko mjini habari hizo. Katika baadhi ya sehemu njia si salama, lakini wanapanda maeneo yenye mwinuko mkali, wakiteleza juu ya miamba laini. Hawaoni, hawajui, kwamba wana ulinzi wa Yeye aliyeisafiri njia hiyo pamoja nao. Wakiwa na fimbo zao za msafiri mkononi, wanaendelea kusonga, wakitamani kwenda kasi kuliko wanavyothubutu. Wanapoteza njia, lakini wanaipata tena. Wakati mwingine wakikimbia, wakati mwingine wakijikwaa, wanaendelea kusonga mbele, Mwenzao asiyeonekana akiwa karibu nao kote njiani.

Usiku ni wa giza, lakini Jua la Haki linawangazia. Mioyo yao inarukaruka kwa furaha. Yaonekana wako katika ulimwengu mpya. Kristo ni Mwokozi aliye hai. Hawamwombolezi tena kama aliyekufa. Kristo amefufuka—wanalirudia hilo mara kwa mara. Huu ndio ujumbe wanaoubeba kwa walio na huzuni. Lazima wawasimulie hadithi ya ajabu ya safari yao ya kwenda Emmaus. Lazima waeleze ni nani aliyejiunga nao njiani. Wanabeba ujumbe mkubwa kuliko wote kuwahi kutolewa kwa ulimwengu, ujumbe wa habari njema ambao matumaini ya familia ya kibinadamu kwa wakati wa sasa na kwa umilele yanategemea.